

Blest

NYNORSK MARKNADSFØRINGSSPRÅK

TEKST OG FORMGJEVING:

Arild Torvund Olsen

UTGJEVAR:

Ulstein mållag

SKRIFTER:

Dolly, Bello, Unibody 8 og Fakir

PRENTEVERK:

Tinde Design

& Trykk AS

6. reviderte utgåva, 2021

Nynorsk er eit godt marknadsførings-språk. God nynorsk språkføring kan gje setningar som er klåre, lette og munnlege i stilten. Nyttar du nynorsk i marknadsføringa, skil du deg dessutan positivt ut i den daglege flaumen av reklame på bokmål og engelsk.

Skriv aktivt

Der bokmål ofte har passive formuleringar som «varene selges nå til halv pris», er det betre med aktive setningar på nynorsk: «no sel me/vi varene til halv pris».

Skriv munnleg

Reklame skal nå lesaren utan unødig snikksnakk. Bruk ei munnleg ordstilling, og skriv heller «økologisk tomat» enn «tomat, økologisk».

Ikkje ta utgangspunkt i bokmålssetningar som du omset ord for ord, slikt vert det därleg språk av. Les gjerne høgt det du har skrive. Slik kan du lettare luka ut tunge formuleringar.

Ha gode rutinar for språkvask

Lag gjerne lister med svar på slikt du ofte er uviss på. Heng lista di der du sit og skriv. Og hugs: Det er inga skam å nytta ordbok. Nettordboka til Språkrådet og Universitetet i Bergen er gratis og lett tilgjengeleg på ordbokene.no.

Kva heiter det på nynorsk?

accessories	tilleggsutstyr, pynt, lauseffektar	gave	gave
adgang forbudt	ikkje tilgjenge, stengt for vedkomande	gjelder ikke før	gjeld ikkje før
anbefale	tilrå dagens anbefaling i dag tilrår me/vi, kokken tilrår	gårsdagens	frå i går gårsdagens bakst gårbakst, baka/bakt i går
anbud	fastpristilbod, tilbod, anbod	hjemmebakt	heimebakt/heimebaka
ankomme	koma det har ankommet et nytt parti med det har kome eit nytt parti med	hjemmelaget	heimelaga
		holdbar	som held seg holdbar til held seg til lang holdbarhet held seg lenge
bedrift	verksemد	husets	frå huset husets vin vår eigen vin
begynne	byrja, ta til	huske	hugsa husk morsdagen! hugs morsdagen!
beholdning	opplag, varemengd, lager	hverdag	kvardag
	tilbuet gjelder så langt beholdningen	høstens	for hausten, haust- høstens mote haustmoten høstens nyheter fra haustnytt frå/hjá/hos høstens lekreste
	rekker tilbuet gjeld så langt lageret rekk	jakker	dei lekraste haustjakkene, dei lekraste jakkene denne hausten
beliggenhet	plassering hotellet har en god beliggenhet hotellet ligg fint til	høstens klesnyheter	haustnye klede
	bestille tinga, skriva etter bestilling tinga	høstnyheter	haustnytt
	forhåndsbestille førehandstinga	klær	klede (i samansetjingar: klede- el. kle(s)-)
billig	rimeleg, billeg/billig billigere rimelegare, billegare/billigare	kom og se	kom og sjá
bolig	bustad, husvære	kun	berre nå kun kr 50 no kr 50
bugne	bogna det bugner av gode tilbud det bognar av gode tilbod	lavpris	lågpris lave priser låge prisar lavere pris
byttes	kan/skal/må bytast varen byttes ikke vara kan ikkje bytast, du kan ikkje byta	leveres med	vert levert med
	vara varen byttes kun mot kvittering vara kan berre bytast mot kvittering	make-up	sminke
dagens	for dagen, dags-, i dag: dagens tilbud (på) tilbod i dag dagens rett på menyen i dag dagens OL-tilbud OL-tilbodet i dag dagens anbefaling i dag tilrår me, kokken tilrår	mandag	måndag
dagligvarer	daglegvarer	marked	marknad
enhetspris	jamførpris, kiloprism, meterpris, literpris, pr. m/kg/l/...	mer	meir
etterspørsel	etterspurnad	må oppleves	må opplevast
fashion	mote	må sees	må sjåast
forbehold	atterhald med forbehold om trykkfeil med atterhald om prentefeil/ trykkfeil	newsletter	nyhendebrrev, kundebrev
	forbudit forbode adgang forbudit ikkje tilgjenge, stengt for vedkomande	nyhet	nyhende, ny, (siste) nytt nyheter fra (siste) nytt frå vårnyheter innenfor
	forhåndsbestille førehandstinga	damemote	vårnyheter damemote
fåes kjøpt	er å få kjøpt	nyhetsbrev	nyhendebrrev, kundebrev
		nyåpning	nyopning
		nå kun kr 50	nå kun kr 50
		online	på nett online form nettskjema
		onlinetilbud	netttilbod
		prøv	vår nye salat prøv den nye salaten vår
		refill	påfyll
		release	plate-/bokselepp release party sleppfest
		rimelig	rimeleg rimeligere rimelegare

sale sal final sale sluttosal, siste salet	uansett førpris utan omsyn til førpris, alle prisgrupper, alt på bordet/stativet/hylla
salg sal til salgs til sals salgets siste dager salsinnspurt, dei siste dagane av salet, sluttspurten på salet	ukens denne veka, veke- ukens tilbud på tilbod denne veka, veketilbod
selge selja selges til halv pris til sals for halv pris	utleie uteleige
selv sjølv selvbetjening sjølvplukk	utvalg utval utvalgte utvalde
sendes vert sendt, skal/må/bør sendast	valg val
svaret sendes til svaret sender du til, send svaret til varene sendes hjem til deg varene vert sende heim til deg, me/vi sender varene heim til deg	veilede pris rettleiande/rådgjevande pris
serveres med vert servert med	velge velja velg mellom vel mellom
service teneste, hjelp kundeservice kundeteneste, kundestønad, kundehjelp	venligst ver så venleg å, gjer vel å
se vårt nye tilbud innen bilvask sjå det nye bilvasktilboden vårt	vinterens for vinteren, vinter- vinterens mote vintermoten vinterens
shoppe handla shoppingsenter kjøpesenter, butikksenter	nyheter fra vinternytt frå/hjå/hos vinterens lekreste jakker dei lekraste vinterjakken, dei lekraste jakkene denne vinteren vinterens klesnyheter vinterne klede vinternyheter vinternytt
smak vår nye pizza smak den nye pizzaen vår	virksomhet verksemid
snacks småknask, saltknask	vær tidlig ute ver tidleg ute
sommerens for sommaren/sumaren, sommar-/sumar- sommerens	vår bestselger bestseljaren vår
mote sommarmoten/sumarmoten	vårens for våren, vår- vårens mote vårmoten vårens nyheter fra vårytt frå/hjå/hos vårens lekreste kjoler dei lekraste vårkjolane, dei lekraste kjolane denne våren vårens klesnyheter våryne klede våryheter vårytt
sommerens nyheter fra sommarnytt/sumarnytt/sumarnytt frå/hjå/hos sommerens lekreste kjoler dei lekraste sommarkjolane/sumarkjolane, dei lekraste kjolane denne sommaren/sumaren sommerens klesnyheter sommarnye/sumarnye klede	vår nye modell den nye modellen vår
sommernyheter sommarnytt/sumarnytt/sumarnytt stengjer butikken stenges butikken stengjer stengt stengd (<i>om han- og hokkjønnsord</i>), stengt (<i>om inkjekkjønnsord</i>), stengde (<i>om fleirtal</i>)	web nett webtibud nettibod
størrelse storlek	weekend helg
tilbud tilbod tilbuet gjelder så langt beholdningen rekker tilboden gjeld så langt lagret rekkt	ønskes ynskjer/ønsker, vert ynskt/ønskt en god handel ønskes deg og dine me/ vi ynskjer/ønsker deg og dine ein god handel x ønskes kjøpt ynskjer/ønsker å kjøpa x, vil kjøpa x
til salgs til sals	åpen open åpent ope vi har/holder
tilsatt sukker tilsett sukker uten/ikke tilsatt sukker utan tilsett sukker	åpent me/vi har/held ope butikken åpnes butikken opnar dørene åpnes kl. 12 innslepp kl. 12 åpning opning åpingstid opningstid nyåpning nyopning
trekkes vert trekt rabatten trekkes fra i kassen rabatten vert trekt frå i kassa/kassen, me/vi dreg frå rabatten i kassa/kassen	årets (frå) i år årets kjempesalg det største salet i år, kjempesalet 2021 årets kolleksjon 2021-kolleksjonen

Skriveråd for marknadsføring i sosiale medium

Skriv personleg

I tekstar du skriv for nett, løner det seg å visa tydeleg *kven* som gjer noko. I staden for «i dag vert det servert sushi» kan du til dømes skriva «i dag står Anna klar til å servera deg sushi». Ved å ha med namn og bilet av nokon av dei tilsette aukar du sjansen for at mange av dei som kjenner personane, gjev respons på innlegget. Dermed vert det fleire som ser innlegget, og difor fleire som får med seg at det er sushi på menyen. I innlegg i sosiale medium kan det dessutan vera fint å visa fram prosessen bak dei ferdige produkta, anten det er ein medarbeidar som står og bakar, eller ein på lageret som tek imot nye varer. Slik vert mottakarane meir involverte.

Bruk humor

Humor kan vera eit effektivt verkemiddel. Stryn pukk fekk til dømes mykje positiv merksemd då dei laga ein reklame med teksten «Singel på valentins-dagen? Vi har stort utval.»

Still spørsmål

Gode spørsmål kan skapa ekstra aktivitet i sosiale medium: «Per er i gang med å baka kanelbollar til kaféen. Kva bolle er favoritten din?» eller «Lise kosar seg med den nye Are Kalvø-boka. Kva er den artigaste boka du har lese?»

Genitiv

S-genitiv skriv me utan apostrof på norsk. Det heiter «Pers butikk», ikkje «Per's butikk». Eit unntak er etter ord som sluttar på -s, -x eller -z (Vesaas' butikk), men pass då på at du nyttar apostrof (') og ikkje t.d. aksenteikn ('). På nynorsk vert s-genitiv nyttta i tilknyting til namn (*Pers hotell; Dals prenteverk*) og til ubundne substantiv – i hovudsak i nemningar for tid og mål (*ein dags arbeid; i mils omkrins*). Elles nyttar me helst preposisjonar eller samansetjingar:

- PREPOSISJONAR
 - *skinke frå husslakteriet*
(bokmål: *husslakteriets skinke*)
 - *inngangen til kjøpesenteret*
(bokmål: *kjøpesenterets inngang*)
 - *nytt i vinter* (bokmål: *vinterens nyheter*)
 - *butikken på staden* (bokmål: *stedets butikk*)
- SAMANSETJINGAR
 - *vintermoten* (bokmål: *vinterens møte*)

Tankestrek eller bindestrek?

Tankestreken (–) er litt lengre enn bindestreken (-), og desse to teikna har ulike funksjonar.

Tankestreken vert mellom anna nyttta

- for null øre: 49,-
- i tydinga «frå ... til» eller «mellom ... og»: 300–400*; *Bergen–Oslo; ope kl. 10–20*** (utan mellomrom før og etter tankestrekken)
- for å markera sitat: – *Det var lurt, sa han.*
- for å markera innskot i setningar: *Dette tilbodet er – utan tvil – det beste i år.*
(med mellomrom før og etter tankestrekken)

* Merk at 3–400 og 300–400 er to heilt ulike intervall.

** Tankestrekken kjem her i staden for både «frå» og «til». Formuleringer som «ope frå kl. 10–20» vert difor feil. Skriv anten «ope frå kl. 10 til kl. 20» eller «ope kl. 10–20».

Bindestreken vert mellom anna nyttta

- før avleiingsendingar og bøyingsendingar på forkortingar: PC-en; LP-en; TV-en
- for å markera sams ledd: *tilbods- og informasjonsavis; mån- og tysdagar; kampanjelysing og -avis*
- i orddeling ved lineskifte: *tids-typisk*

Aksentteikn

Bortsett frå i namn er det lov å utelata aksenten i alle ord på norsk. Dersom du nyttar aksentar, må du passa på at du nyttar rett aksent. Akutt aksent (') vert i hovudsak nytta for å markera trykk (*kafé*; *idé*; *ein*). Grav aksent (") vert nytta i ord som til dømes «òg» og «à» (2 pølser à kr 7,90). Cirkumfleksteiknet (˘) vert stort sett berre nytta i orda «fôr», «lér» og «vêr», i tillegg til i nokre utanlandske ord og vendingar som «crème fraîche».

Stor bokstav

Ikkje bruk store førebokstavar i hytt og vêr. Namn på månader, heilagdagar og liknande skal ikkje ha stor førebokstav. På norsk nyttar me berre stor førebokstav i eigennamn og i byrjinga av setningar. Styr difor unna konstruksjonar som «KjempeSal».

NAMN PÅ DAGAR
OG MÅNADER

Når eit geografisk namn eller personnamn vert ein del av ei bindestreksamsetjing som vert oppfatta som eit nytt særnamn, skal bâe ledda ha stor førebokstav (*Vinter-Volda*; *Midt-Noreg*). Når eit geografisk område vert avgrensa med ord som «vestre», «indre», «øvre» og liknande, skal bâe orda ha stor førebokstav dersom samasetjinga geografisk eller administrativt er eit tydeleg definert område (*Søre Sunnmøre*; *Indre Sogn*). Elles skal fyrste ordet ha liten førebokstav (*vestre Trøndelag*; *nordre Sunnfjord*).

GEOGRAFISKE
NAMN

I punktlister skal kvart punkt byrja med liten førebokstav, med mindre punkta er lange og sluttar med punktum, spørjeteikn eller ropeteikn.

PUNKTLISTER

Punktum eller ikkje?

Bruk punktum

- i forkortingar: *kl.*; *t.d.*; *filet m. skinn*
- i datoar: *5. februar*; *15.02.* (ikkje «15/02»); *15.02.2008*

Ikkje bruk punktum

- i forkortingar for mynteiningar, mål eller vekt: *kr*; *kg*
- i summar: *10 000* (ikkje «10.000»)
- i førebokstavord: *SAS*

Særskrivning

«Lamme lår» og «lammelår» er to ulike ting. Dei vert uttalte ulikt, og dei skal skrivast ulikt. Samansette ord skal skrivast i eitt («skitentøykorg»), elles vil lesaren lett tolka det han les som «... som er ...» («skiten tøykorg» tyder «tøykorg som er skiten», og dei færraste ynskjer å kjøpa noko slikt). Dersom eit samansett ord vert delt over to eller fleire liner, må du nytta bindestrek.

Nokre ord og uttrykk som ofte vert skrivne feil: *i dag; ifrå; i gang; i går; i hop; i lag; i land; imot; om att; om lag; om senn; omsider*. Merk skilnaden på «alt for» og «alftfor»: *Butikken gjer alt for kundane. Salet slutta altför tidleg.*

FEIL:

KJEMPE
TILBOD

RETT:

KJEMPE-
TILBOD

Hermeteikn

På norsk skriv me helst hermeteikn «slik», eventuelt «slik». Teikna skal vera vende slik at dei omfamar ordet («slik», ikkje »slik«). Ikkje nytta tommeteikn (") som hermeteikn.

«SLIK»

Mellomrom eller ikkje?

Bruk mellomrom

- mellom tal og prosentteikn: *50 % rabatt*
- mellom tal og einingar for mynt, mål, vekt og liknande: *50 kr*
- før og etter tankestrek nytta som sitatteikn: *– Hei!*
- før og etter tankestrek nytta for å markera innskot: *Dette tilbodet er – utan tvil – det beste i år.*
- etter eit ordenstal med punktum: *12. gongen; 17. mai*
- i store tal: *10 000; 1 500 000*
- før og etter gangeteikn, plusssteikn, minusteikn, deleteikn og likskapsteikn: *10 × 5 m*

50 %
RABATT

Ikkje bruk mellomrom

- etter plusssteikn og minusteikn som skal syna at eit tal er positivt eller negativt: *+5 °C*
- ved skråstrek mellom to ord eller tal: *2005/2006*
- før og etter tankestrek i tydinga «frå ... til» eller «mellan ... och»: *300–400*

Nynorske namn på nokre utvalde høgtider og merkedagar

FASTE DATOAR

- 01.01: nyårsdag el. nytårsgårdag;
 1./fyrste/første nyårsdag el.
 nyttårsgårdag
- 06.02: samefolket sin dag
- 14.02: valentinsdagen,
 Sankt Valentins dag
- 08.03: kvinnedagen
- 08.05: frigjeringsdagen
- 17.05: grunnlovsdagen;
 nasjonaldagen
- 23.06: jonsokaftan el. -eftan;
 sankthansaftan el. -eftan
- 24.06: jonsok; jonsokdag; sankthans;
 midtsommardag el.
 midtsumardag

Jul/jol og advent

- 13.12: luciadagen; lussimesse
- 23.12: vesle-/litlejulaftan el. -eftan;
 vesle-/litlejulaftan el. -eftan
- 24.12: julaftan el. -eftan;
 jolaftan el. -eftan
- 25.12: juledag/joledag;
 fyrstedag/førstedag jul el. jol;
 1./fyrste/første juledag el. joledag
- 26.12: 2./andre juledag el. joledag;
 annandag jul/jol;
 andredag jul/jol
- 31.12: nyårsaftan el. -eftan;
 nyttårsaftan el. -eftan

RØRLEGE DAGAR

morsdag

fastelavn -en

- fastelavnssundag el.
 - fastelavnssøndag
- påske -a el. -en
- palmesundag el. palmesøndag

- skjærtorsdag
- langfredag
- påskeaftan el. -eftan
- påskedag;
- 1./fyrste/første påskedag;
 fyrstedag/førstedag påske
- 2./andre påskedag;
 andredag påske

farsdag
 id el. id-al-fitr

PERSONLEGE DAGAR OG HENDINGAR

- bryllaup -et
- bryllaupsdag -en
 (dagen ein giftar seg
 el. årsdag for eit giftarmål)

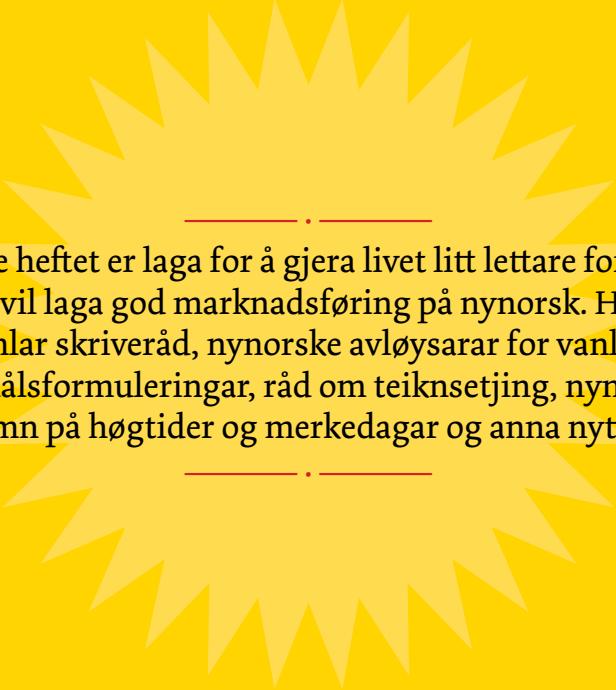
- dåp -en
- fødselsdag -en; bursdag -en;
 åremålsdag -en; gebursdag -en
- gravferd -a
- konfirmasjon -en
- namnedag -en
- truloving -a

Nynorske namn på vekedagane

- måndag (forkorta må.)
- tysdag (forkorta ty.)
- onsdag (forkorta on.)
- torsdag (forkorta to.)
- fredag (forkorta fr.)
- laurdag (forkorta lau.)
- sundag (forkorta su.)
 el. søndag (forkorta sø.)

Nynorske namn på årstidene

- vår
- sommar el. summar
- haust
- vinter el. vetter

Dette heftet er laga for å gjera livet litt lettare for deg som vil laga god marknadsføring på nynorsk. Heftet samlar skriveråd, nynorske avløysarar for vanlege bokmålsformuleringar, råd om teiknsetjing, nynorske namn på høgtider og merkedagar og anna nyttig.